

Vergaderjaar 2011–2012

33 090 IXB

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Financiën voor het jaar 2011
(wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2011 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Financiën,
J. C. de Jager

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

Deze 2^e suppletore begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de 1^e suppletore begroting 2011. De begroting bestaat uit 7 beleidsartikelen en 2 niet-beleidsartikelen. De beleidsartikelen weerspiegelen bijna het gehele werkterrein van het Ministerie van Financiën; het beheer van de staatsschuld en het kasbeleid zijn opgenomen in de begroting van Nationale Schuld (IX-A).

In paragraaf 2.1 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste mutaties ($\geq \text{€ } 10 \text{ mln.}$).

Paragraaf 2.2 bevat per beleidsartikel een tabel *budgettaire gevolgen van beleid*. In de tabellen is door middel van de regel «waarvan juridisch verplicht» informatie over de *budgetflexibiliteit* opgenomen. Het nog niet juridisch verplichte deel van de geraamde *programma-uitgaven* (peildatum 1 oktober 2011) vormt een indicatie voor de mate van budgetflexibiliteit.

Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een *toelichting* op de cijfers uit de kolom «mutaties Najaarsnota» gegeven. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als financieel-technisch (bijvoorbeeld overboekingen en ramingsbijstellingen) van aard zijn. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften behoeven de technische mutaties niet te worden toegelicht. Ter vergroting van de informatiewaarde is ervoor gekozen een korte toelichting bij alle programmamutaties op te nemen.

2. Het beleid

2.1. Overzicht belangrijkste suppletore uitgaven- en ontvangstmutaties

De belangrijkste mutaties ($\geq \text{€ } 10 \text{ mln.}$) zijn in onderstaande tabellen samengevat en worden daarna toegelicht. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij het betreffende artikel.

Tabel: overzicht belangrijkste suppletore uitgavenmutaties (x € 1000)

	Uitgaven	Artikel
Stand begroting t/m ISB	9 425 847	
Stand begroting t/m ISB-EFSF 2011	9 812 768	
Belangrijkste suppletore mutaties:		
1) Heffings- en invorderingsrente	- 260 000	1
2) Uitgaven ING back-up faciliteit	238 000	3
3) Schade-uitkering EKV	- 70 000	5
4) Anticiperende aankopen en gebiedsgerichte ontwikkeling	- 10 000	7
5) Loon- en prijsbijstelling	- 30 164	10
6) Overige uitgaven (saldo)	- 10 584	
Stand 2^e suppletore begroting 2011	9 670 020	

Toelichting

1. De uitgavenraming is als gevolg van de verwachte realisatie neerwaarts bijgesteld met € 260 mln.
2. De funding fee voor 2011 is opwaarts bijgesteld omdat alles wat binnenkomt onder de Illiquid Assets Back-up Facility (IABF) (portefeuilleontvangsten en fees) voornamelijk ook weer worden terugbetaald aan ING.

3. De schades vallen mee waardoor de raming neerwaarts kan worden bijgesteld.
4. Het budget voor anticiperende aankopen zal dit jaar niet worden uitgeput.
5. De mutatie wordt veroorzaakt door het verdelen van de loon- en prijsbijstelling over de organisatie-onderdelen van het ministerie van Financiën. De loon- en prijsbijstelling was tijdelijk geparkeerd op artikel 10.

Tabel: overzicht belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties (x € 1000)

	Ontvangsten	Artikel
	118 627 293	
Stand begroting t/m ISB		
	124 769 813	
Stand begroting t/m ISB-EFSF 2011		
Belangrijkste suppletoire mutaties:		
1) Belastingontvangsten	- 4 116 302	1
2) Heffings- en invorderingsrente	- 370 000	1
3) Overige programma-ontvangsten Belastingdienst	50 000	1
4) Overige programma-ontvangsten Financiële Markten	- 23 798	2
5) Dividend staatsdeelnemingen	102 510	3
6) Winstafdracht DNB	166 000	3
7) Afdrachten Staatsloterij	10 000	3
8) Dividend financiële instellingen	200 000	3
9) Aflossing kapitaalversterking ING, Aegon en SNS Reaal	1 125 000	3
10) Ontvangsten ING back-up faciliteit	238 000	3
11) Schaderestituties EKV	15 000	5
12) Overige ontvangsten (saldo)	27 057	
	122 193 280	
Stand 2° suppletoire begroting 2011		

Toelichting

1. Voor de toelichting op de mutaties van de belastingontvangsten wordt verwezen naar de Najaarsnota 2011.
2. Op basis van de realisaties en de lage rente worden de geraamde ontvangsten met € 370 mln. neerwaarts bijgesteld.
3. Door een incidentele meevaller bij de boeteontvangsten is de raming van de programma-ontvangsten met € 50 mln. verhoogd.
4. Deze mutatie wordt grotendeels veroorzaakt door het niet ontvangen van het Nederlandse aandeel uit de boedel van de Bank Nederlandse Antillen (BNA). De verwachting is dat deze volgend jaar wordt ontvangen.
5. De raming is opwaarts bijgesteld als gevolg van meevallers bij o.a. Gasunie en BNG.
6. De raming wordt opwaarts bijgesteld als gevolg van o.a. een hoger dan geraamd slotdividend over 2010 en hogere verkoopresultaten in 2011.
7. De meevaller bij de afdrachten Staatsloterij wordt voornamelijk veroorzaakt door een hoger dan verwachte restafdracht.
8. ABN Amro keert € 200 mln. interim-dividend uit in 2011.
9. Aegon heeft het restant van de nog uitstaande securities ter waarde van € 750 mln. teruggekocht. Hierover betaalde Aegon wederom een premie voor terugkoop van € 375 mln.
10. De raming voor de ontvangsten is opwaarts bijgesteld omdat de portefeuilleontvangsten van de IABF hoger zijn dan verwacht.
11. Doordat de getroffen betalingsregelingen goed worden nagekomen is de raming voor de recuperaties opwaarts bijgesteld.

2.2 De beleidsartikelen

Artikel 1 Belastingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 1 Belastingen

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Het ontwerpen van beleid gericht op het genereren van inkomsten en het realiseren van niet-fiscale doelstellingen van het overheidsbeleid en het onderhouden en versterken van de bereidheid van burgers en bedrijven tot nakoming van hun wettelijke verplichting ten aanzien van de Belastingdienst	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	3 613 721	3 556 462	- 268 147	3 288 315
Uitgaven	3 613 721	3 556 462	- 268 147	3 288 315
Programma-uitgaven	774 663	760 706	- 261 000	499 706
Waarvan juridisch verplicht	774 663		- 261 000	499 706
<i>Doelst. 2 Door toezicht en opsporing bevordert de Belastingdienst dat belastingplichtigen en premieplichtigen hun wettelijke verplichtingen nakomen</i>				
Heffings- en invorderingsrente	765 000	755 000	- 260 000	495 000
Overige programma-uitgaven	9 663	5 706	- 1 000	4 706
Apparaatsuitgaven	2 839 058	2 795 756	- 7 147	2 788 609
	113 588 164	115 460 307	- 4 432 302	111 028 005
Ontvangsten			- 4 432 302	111 028 005
Programma-ontvangsten				
<i>Algemene doelstelling</i>				
Belastingontvangsten	112 480 539	114 299 682	- 4 116 302	110 183 380
<i>Doelst. 2 Door toezicht en opsporing bevordert de Belastingdienst dat belastingplichtigen en premieplichtigen hun wettelijke verplichtingen nakomen</i>				
Heffings- en invorderingsrente	772 900	822 900	- 370 000	452 900
Overige programma-ontvangsten	313 753	316 753	50 000	366 753
Apparaatsontvangsten	20 972	20 972	4 000	24 972

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Heffings- en invorderingsrente (- € 260 mln.)

De uitgavenraming is als gevolg van de verwachte realisatie met € 400 mln. neerwaarts bijgesteld. Daarnaast is als gevolg van een uitspraak van de Hoge Raad een incidentele tegenvaller ontstaan. Voor 2011 is deze tegenvaller naar verwachting € 140 mln. De mogelijke effecten voor 2012 zullen bij een volgend begrotingsmoment worden bezien. Per saldo wordt de uitgavenraming met € 260 mln. neerwaarts bijgesteld.

Overige programma-uitgaven (- € 1 mln.)

Door lager dan geraamde overige programma-uitgaven, is de verwachte realisatie met € 1 mln. bijgesteld.

Apparaatsuitgaven (- € 7 mln)

De mutatie in de apparaatsuitgaven betreft o.a. een kasschuif van per saldo € 40 mln. Dit betreft - € 60 mln. van (investerings)gelden die niet meer in 2011 worden gerealiseerd. Deze middelen worden doorgeschoven naar 2013 t/m 2015. Het gaat o.a. om middelen in het kader van ICT trajecten en huisvesting. Daarnaast vindt extra kassturing plaats voor circa

€ 20 mln inzake vervoerskosten en administratieve PZ-diensten. Het saldo van de apparaatsuitgaven wordt verklaard door ontvangen loon- en prijsbijstelling van circa € 26 mln. en overboekingen voor circa € 7 mln.

Ontvangsten

Belastingontvangsten (– € 4 116 mln.)

In de Najaarsnota 2011 zijn de mutaties in de belastingontvangsten toegelicht. De aansluiting met de bedragen in de begrotingstoelichting (beleidsartikel 1, tabel budgettaire gevolgen van beleid) is als volgt:

Aansluittabel art. 1	Stand ontwerp-begroting (1)	Mutaties 1e suppletore begroting 2011 (2)	Stand 1e suppletore begroting (3)=(1+2)	Mutaties 2e suppletore begroting 2011 (4)	Stand 2e suppletore begroting (5)=(3+4)
Totaal belastingontvangsten	134 578 115	2 275 312	136 853 427	– 3 757 461	133 095 966
– /– Afdracht Gemeentefonds	– 18 110 864	– 436 542	– 18 547 406	– 79 055	– 18 626 461
– /– Afdracht Provinciefonds	– 1 142 512	– 35 144	– 1 177 656	– 82 429	– 1 260 085
– /– Afdracht BTW-Compensatiefonds	– 2 844 200	15 517	– 2 828 683	– 197 357	– 3 026 040
Belastingontvangsten IXB	112 480 539	1 819 143	114 299 682	– 4 116 302	110 183 380

Heffings- en invorderingsrente (– € 370 mln.)

De ontvangstenraming is als gevolg van de verwachte realisatie en de lage rentestand met € 370 mln. neerwaarts bijgesteld.

Overige programma-ontvangsten (+ € 50 mln.)

Door een incidentele meevaller is de raming van de programma-ontvangsten met € 50 mln. verhoogd.

Apparaatsontvangsten (+ € 4 mln.)

De mutatie bij apparaatontvangsten betreft ontvangsten vanwege werkzaamheden voor derden. Hier tegenover staan hogere apparaatuitgaven.

Artikel 2 Financiële Markten

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 2 Financiële markten

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Een integer en stabiel financieel stelsel waarin de financiële markten goed functioneren, voldoende toegankelijk en transparant zijn en een gunstige internationale concurrentiepositie kennen	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletore begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand suppletore begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	78 169	– 415 654	– 2 708 470	– 3 124 124
<i>waarvan garantieverplichtingen</i>				
Garantieregeling bancaire leningen (plafond)	0	– 491 403	– 2 702 596	– 3 193 999
Garantie kredietfaciliteit AFM	0	– 18 000	0	– 18 000
Uitgaven	78 169	93 749	– 5 874	87 875
Programma-uitgaven	70 122	84 839	– 5 869	78 970
Waarvan juridisch verplicht			– 5 869	78 970
<i>Doelst. 1 Goed functionerende financiële markten</i>				
Terugbetaling fee u.h.v. afkoop door NIBC		4 481	0	4 481
Bijdrage toezicht AFM	26 883	30 167	670	30 837

Algemene beleidsdoelstelling: Een integer en stabiel financieel stelsel waarin de financiële markten goed functioneren, voldoende toegankelijk en transparant zijn en een gunstige internationale concurrentiepositie kennen	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of -) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Bijdrage toezicht DNB	23 712	26 370	0	26 370
Platform CentiQ	2 700	2 860	930	3 790
Rechtspraak Financiële Markten	1 000	1 258	0	1 258
Overige programma-uitgaven	1 030	4 906	- 3 704	1 202
<i>Doelst. 2 Integer financieel stelsel</i>				
Caribbean Financial Action Taskforce	32	32	0	32
<i>Doelst. 3 Ongestoorde muntcirculatie</i>				
Muntcirculatie	14 765	14 765	- 3 765	11 000
Apparaatsuitgaven	8 047	8 910	- 5	8 905
Ontvangsten	394 960	482 106	- 17 839	464 267
Totaal programma-ontvangsten	394 960	482 106	- 17 839	464 267
<i>Doelst. 1 Goed functionerende financiële markten</i>				
premieontvangsten garantieregeling bancaire leningen	361 523	362 229	3 664	365 893
ontvangsten DNB u.h.v. voorfinanciering		87 200	3 859	91 059
Overige programma-ontvangsten	26 253	25 493	- 23 798	1 695
premieontvangsten terrorismepool	2 000	2 000	0	2 000
<i>Doelst. 3 Ongestoorde muntcirculatie</i>				
Ontvangsten muntwezen	5 184	5 184	- 1 564	3 620
Toename munten in circulatie			0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Garantieregeling bancaire leningen

Als onderdeel van de exit-strategie wordt sinds 1 januari 2011 aan banken die onder de garantieregeling leningen hadden uitgegeven de mogelijkheid geboden gegarandeerde leningen terug te kopen. ABN AMRO bank heeft gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Als gevolg van de terugkoop heeft de Staat in 2011 een closing out fee ontvangen ad € 3,7 mln. Hiertegenover staat dat de in 2011 geraamde feeopbrengsten die samenhangen met de gegarandeerde leningen met € 24,4 mln lager uitvallen. De terugkoop van ABN AMRO heeft geen gevolgen voor de geraamde feeopbrengsten voor 2012.

Platform CentiQ (+ € 0,9 mln.)

Deze mutatie wordt veroorzaakt door de bijdragen van het Verbond van Verzekeraars (€ 0,2 mln.) en de Nederlandse Vereniging voor Banken (€ 0,3 mln.). Daarnaast heeft het ministerie van SZW € 0,4 mln. bijgedragen aan Wijzer in Geldzaken voor het project Geldloket.

Overige programma-uitgaven (- € 3,7 mln.)

De wijzigingsvoorstellen ten aanzien van de twee (resterende) richtlijnen waarvan de implementatiedatum is overschreden, zijn inmiddels naar de Tweede Kamer verzonden. De kans op een boete dit jaar is hiermee verwaarloosbaar klein geworden.

Muntcirculatie (– € 3,8 mln.)

De uitgaven zijn lager dan oorspronkelijk geraamd omdat er minder munten zijn aangemaakt. Er worden alleen kleine denominaties geslagen. Ook is de oplage van de bijzondere munten lager dan oorspronkelijk begroot.

Ontvangsten

Overige programmaontvangsten (– € 23,8 mln.)

Deze mutatie wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door het niet ontvangen van het Nederlandse aandeel uit de boedel van de Bank Nederlandse Antillen (BNA). Sinds de staatkundige hervorming had de CBCS (Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten) geen Raad van Commissarissen (RvC), omdat voordrachten van de regeringen van Curaçao en Sint Maarten uitbleven. Hierdoor heeft de CBCS geen 2011 begroting en kunnen bepaalde rechtshandelingen niet uitgevoerd worden. Bij de staatkundige hervormingen (10-10-10) was afgesproken dat Nederland uit de boedel van de BNA het BES-deel – het huidige Caribisch Nederland – (ca. € 25 mln.) zou ontvangen. Ondanks herhaaldelijk verzoek is nog niets ontvangen. Ook al zijn er berichten dat de Raad van Commissarissen van de CBCS inmiddels compleet is, is de verwachting dat we dit bedrag niet dit jaar maar volgend jaar zullen ontvangen.

Ontvangsten DNB uit hoofde van de voorfinanciering DGS (+ € 3,9 mln.)

DNB heeft bij de banken meer kunnen terugvorderen dan begin dit jaar ingeschat werd. Hiermee is een groter deel van de voorfinanciering aan DNB dit jaar al terugontvangen. Restant van de voorfinanciering zal begin volgend jaar worden ontvangen. Vorig jaar heeft DNB het door haar voorgeschoten bedrag in het kader van het DGS (inzake uitkeringen i.v.m. DSB) teruggevorderd van de banken. De Wft maximeert echter de bijdrage die per kalenderjaar van een bank gevraagd mag worden, gerekend naar de solvabiliteits- en liquiditeitspositie van de bank. Voor een klein deel van de banken werd dit maximum toen overschreden. De Wft bepaalt dat in een dergelijk geval DNB dit excedent kosteloos voorfinanciert. Echter, de ECB gaf aan dat dit niet mocht omdat dit monetaire financiering zou zijn. Daarom heeft Financiën deze voorfinanciering voor haar rekening genomen. Uiterlijk begin 2012 zal de voorfinanciering volledig zijn afgelost.

Ontvangsten muntwezen (– € 1,6 mln.)

De ontvangsten vallen tegen vanwege een lagere oplage van bijzondere munten dan begroot.

Artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Bedrijfseconomische doelmatigheid en optimaal financieel resultaat bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en vaste activa van de Staat	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand supplettoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand supplettoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	645 857	949 455	– 40 500	908 955

Algemene beleidsdoelstelling: Bedrijfseconomische doelmatigheid en optimaal financieel resultaat bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en vaste activa van de Staat	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand supplettoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of -) NJN 2011 (3)	Stand supplettoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Meerjarenverplichting aan ING	330 000	308 000	- 34 000	274 000
Verplichting kapitaalstorting Tennet		600 000	0	600 000
Overige verplichtingen	315 857	41 455	- 6 500	34 955
Uitgaven	3 339 457	3 162 055	231 500	3 393 555
Programma-uitgaven	3 330 400	3 125 400	238 000	3 363 400
Waarvan juridisch verplicht				
<i>Doelst. 1 Beheer van deelnemingen</i>				
Dotatie begrotingsreserve TenneT	4 800	4 800	0	4 800
Kapitaalstorting Tennet		300 000	0	300 000
<i>Doelst. 2 Aangaan en afstoten van staatsdeelnemingen</i>				
Verwerving vermogenstitels				
<i>Doelst. 3 PPS en Activabeleid</i>				
PPS			0	0
<i>Doelstelling 4 Beheer van financiële instellingen</i>				
Kapitaalversterkingen ING, Aegon en SNS Reaal			0	0
Kasschuif Tweede herkapitalisatie ABN AMRO	302 000	0	0	0
<i>Overige programma-uitgaven</i>				
Regeling BF	1 600	1 600	0	1 600
Uitvoeringskosten tijdelijke regeling subsidie tankstations			0	0
<i>Back-up faciliteit ING</i>				
Management Fee	44 000	41 000	- 2 000	39 000
Funding Fee	2 978 000	2 778 000	240 000	3 018 000
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>9 057</i>	<i>36 655</i>	<i>- 6 500</i>	<i>30 155</i>
Personeel en materieel	4 281	3 837	0	3 837
Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	4 776	32 818	- 6 500	26 318
Ontvangsten	4 170 414	8 373 203	1 849 460	10 222 663
Programma-ontvangsten	4 170 414	8 373 203	1 849 460	10 222 663
<i>Doelst. 1 Beheer van staatsdeelnemingen</i>				
Opbrengst onttrekking vermogenstitels			0	0
Dividend staatsdeelnemingen	267 060	287 060	102 510	389 570
Superdividend Twinning			9 000	9 000
Rente en aflossing div. leningen	62 999	62 999	0	62 999
Winstafdracht DNB	698 000	953 000	166 000	1 119 000
Afdrachten Holland Casino	0	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	90 000	90 000	10 000	100 000
Premie-ontvangsten garantie TenneT	4 800	4 800	0	4 800
<i>Doelst. 2 Aangaan en afstoten van staatsdeelnemingen</i>				
Opbrengst verkoop vermogenstitels			0	0

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Bedrijfseconomische doelmatigheid en optimaal financieel resultaat bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en vaste activa van de Staat	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand supplettoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of -) NJN 2011 (3)	Stand supplettoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Vervolg: Ontvangsten				
<i>Doelst. 4 Beheer van financiële instellingen</i>				
Dividend financiële instellingen		239	200 000	200 239
Aflossing kapitaalversterking Aegon en ING		2 750 000	750 000	3 500 000
Repurchase fee kapitaalversterking Aegon en ING		1 375 000	375 000	1 750 000
Terug te vorderen uitvoeringskosten staatsdeelnemingen		5 550	- 1 050	4 500
Premie-inkomsten Capital Relief Instrument			0	0

Algemene beleidsdoelstelling: Bedrijfseconomische doelmatigheid en optimaal financieel resultaat bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en vaste activa van de Staat	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of -) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Renteontvangsten Mandatory Convertible Note			0	0
Premie-inkomsten counter indemnity	25 555	25 555	0	25 555
<i>Doelst. 5 Back-up faciliteit ING</i>				
Verwachte portefeuille ontvangsten	2 717 000	2 535 000	253 000	2 788 000
Garantie fee	96 000	89 000	- 4 000	85 000
Additionele fee	65 000	61 000	- 5 000	56 000
Additionele garantiefee	144 000	134 000	- 6 000	128 000
<i>Overige programma-ontvangsten</i>				
Regeling BF			0	0
Overige programma-ontvangsten			0	0
Tijdelijke regeling subsidie tankstations			0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Verplichting Back-up faciliteit ING (- € 34 mln.)

De hogere portefeuilleontvangsten leiden tot een neerwaartse bijstelling van de verplichting.

Uitgaven Back-up faciliteit ING (+ € 238 mln.)

De funding fee voor 2011 is opwaarts bijgesteld doordat alles wat binnenkomt onder de Illiquid Assets Back-up Facility (IABF) (portefeuilleontvangsten en fees) vooralsnog ook weer worden terugbetaald aan ING. Hierdoor wordt de verplichting aan ING versneld afgebouwd.

Uitvoeringskostenkosten staatsdeelnemingen (- € 6,5 mln.)

De meevaller bij de uitvoeringskosten staatsdeelnemingen bestaat uit twee delen (zie ook de ontvangstenmutatie):

- i.) Er is zowel bij de reguliere advieskosten als bij de advieskosten die zien op de inhuur vanwege de kredietcrisis minder uitgegeven dan voorzien (- € 3,8 mln.).
- ii.) Tweede deel van de mutatie betreffen de uitgaven NLFI. Doordat NLFI later dan geraamd operationeel zal worden, komt een deel van het geraamde budget te vervallen. Dit leidt tot een meevaller van € 2,7 mln. op de uitgaven. Daar staat tegenover dat er een tegenvaller zal zijn bij de ontvangsten NLFI, zie daarvoor ook de toelichting bij de ontvangsten.

Ontvangsten

Dividend staatsdeelnemingen (+ € 102,5 mln.)

Er is meer dividend ontvangen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hoger dan verwachte dividenden van de Gasunie en BNG.

Superdividend Twinning (+ € 9 mln.)

Twinning is een staatsdeelneming in afbeheer. Door de verkoop van een aantal participaties beschikt Twinning over overtollige financiële middelen. Het is de verwachting dat Twinning deze middelen nog dit jaar in de vorm van een superdividend aan de Staat uitkeert.

Winstafdracht DNB (+ € 166 mln.)

De mutatie wordt verklaard doordat in 2011 een hoger dan geraamd slotdividend over 2010 is uitgekeerd en de door DNB gerealiseerde verkoopresultaten in 2011 hoger zijn dan verwacht. Daarnaast wordt de mutatie verklaard door een stijging van het monetair inkomen.

Afdrachten Staatsloterij (+ € 10 mln.)

Bij de afdrachten Staatsloterij wordt een meevaller verwacht van € 10 mln. Deze meevaller wordt voornamelijk veroorzaakt door een hoger dan verwachte restafdracht.

Terug te vorderen uitvoeringkosten staatsdeelnemingen (– € 1,1 mln.)

De bijstelling van de raming van de terug te vorderen uitvoeringkosten staatsdeelnemingen bestaat uit twee delen:

- i) Doorbelasting van advieskosten die samenhangen met de inhuur vanwege de kredietcrisis. (+ € 2,1 mln.)
- ii) Doorbelasting van de kosten van NLFI die door de uitgestelde oprichting van NLFI, in 2012 ontvangen zullen worden (– € 3,15 mln.).

Dividend financiële instellingen (+ € 200 mln.)

ABN Amro heeft een interim-dividend uitgekeerd.

Aflossing en fee Aegon (+ € 1 125 mln.)

Aegon heeft het restant van de nog uitstaande securities ter waarde van € 750 mln. terugggekocht. Hierover betaalde Aegon wederom een premie voor terugkoop van € 375 mln.

Ontvangsten IABF (+ € 238 mln.)

De raming voor de ontvangsten is opwaarts bijgesteld omdat de portefeuilleontvangsten van de IABF hoger zijn dan verwacht.

Artikel 4 Internationale financiële betrekkingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 4 Internationale financiële betrekkingen

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: een financieel-economisch gezond en welvarend Europa en een evenwichtige internationale financieel-economische ontwikkeling	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand supplettoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand supplettoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	3 404 311	77 123 013	0	77 123 013
Betalingsverplichtingen	605 266	734 268	0	734 268
Garantieverplichtingen	2 799 045	76 388 745	0	76 388 745

Algemene beleidsdoelstelling: een financieel-economisch gezond en welvarend Europa en een evenwichtige internationale financieel-economische ontwikkeling	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of -) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Uitgaven	1 989 774	2 531 703	0	2 531 703
Programma-uitgaven	1 987 205	2 528 805	0	2 528 805
Waarvan juridisch verplicht	2 037 205		0	2 528 805
<i>Doelst. 1 Gezonde en stabiele monetaire en budgettaire ontwikkeling van de EU en haar lidstaten.</i>				
Lening aan Griekenland	1 705 000	2 191 000	0	2 191 000
Europees Stabieliteits Mechanisme (ESM)			0	0
Deelname EFSF	0	600	0	600
<i>Doelst. 2 Effectieve en efficiënte IFI's</i>				
Deelneming multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen	282 205	337 205	0	337 205
Apparaatsuitgaven	2 569	2 898	0	2 898
Ontvangsten	128 937	110 621	3 460	114 081
<i>Doelst. 1 Gezonde en stabiele monetaire en budgettaire ontwikkeling van de EU en haar lidstaten.</i>				
Renteontvangsten lening Griekenland	119 316	101 000	0	101 000
Aflossingen lening Griekenland			0	0
<i>Doelst. 2 Effectieve en efficiënte IFI's</i>				
Ontvangsten	9 621	9 621	3 460	13 081

Toelichting

Ontvangsten

Ontvangsten uit IFI's (+ 3,5 mln.)

De terugontvangsten van ingeroepen EIB garanties voor ACP landen zijn hoger (+ € 3,6 mln.) dan oorspronkelijk geraamd. Daarnaast zijn er lagere ontvangsten in het kader van Internationale Development Aid Association (IDA) (- € 0,2 mln.).

Artikel 5 Exportkredietverzekering en investeringsgaranties

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 5 Exportkredietverzekering en investeringsgaranties

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Een completere markt voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en aan investeringen in het buitenland	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of -) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	11 950 136	11 950 139	90	11 950 229
waarvan betalingsverplichtingen	14 080	14 083	90	14 173
waarvan garantieverplichtingen	11 936 056	11 936 056	0	11 936 056
EKV	11 332 276	11 332 276	0	11 332 276
TRhi	453 780	453 780	0	453 780
MIGA	150 000	150 000	0	150 000
Uitgaven	134 580	154 583	- 69 910	84 673
Programma-uitgaven	120 500	140 500	- 69 910	70 590
Waarvan juridisch verplicht				

Algemene beleidsdoelstelling: Een completere markt voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en aan investeringen in het buitenland	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of -) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
<i>Doelst. 1 Herverzekeringsfaciliteiten</i>				
Schade-uitkering EKV	120 000	140 000	- 70 000	70 000
Schade-uitkering TRhi	500	500	0	500
Schade-uitkering MIGA	0	0	0	0
Schade-uitkering TASK			90	90
Apparaatsuitgaven	14 080	14 083	0	14 083
Personeel en materieel	1 474	1 477	0	1 477
Kostenvergoeding Atradius DSB	12 606	12 606	0	12 606
Ontvangsten	104 050	104 050	20 588	124 638
Programma-ontvangsten	104 050	104 050	20 588	124 638
<i>Doelst. 1 Herverzekeringsfaciliteiten</i>				
Premies EKV	40 000	40 000	5 000	45 000
Premies TRhi	1 250	1 250	0	1 250
Premies TASK			88	88
Schaderestituties EKV	62 800	62 800	15 000	77 800
Overige programma-ontvangsten		0	500	500

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Schade-uitkeringen EKV (- € 70 mln.)

De schades vallen mee waardoor de raming neerwaarts kan worden bijgesteld.

Schade-uitkeringen TASK (+ € 0,1 mln.)

De tijdelijke faciliteit voor de omzetpolissen (TASK) is beëindigd per 31-12-2010. Er zijn nog wel budgettaire gevolgen. De mutatie betreft de schade die in 2011 uitgekeerd is onder deze faciliteit.

Ontvangsten

Premieontvangsten EKV (+ € 5 mln.)

Het aantal zaken dat in verzekering is genomen overtreft de verwachting, derhalve wordt de raming voor de premieontvangsten positief bijgesteld.

Recuperaties EKV (+ € 15 mln.)

Doordat de getroffen betalingsregelingen goed worden nagekomen, wordt de raming voor de recuperaties opwaarts bijgesteld.

Premies TASK (+ € 0,09 mln.)

De tijdelijke faciliteit voor de omzetpolissen (TASK) is beëindigd per 31-12-2010. Er zijn nog wel budgettaire gevolgen. De mutatie komt voort uit premies die in 2011 ontvangen zijn.

Overige programma- ontvangsten (+ € 0,5 mln.)

Deze mutatie betreft de vergoeding van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het beheer van de NIO portefeuille, die ondergebracht is bij Atradius DSB.

Artikel 7 Beheer materiële activa

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 7 Beheer materiële activa

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: De verwerving, het beheer en de vervreemding van onroerende en roerende zaken door het Rijk is doelmatig.	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	94 268	105 672	- 7 056	98 616
Uitgaven	94 268	105 672	- 7 056	98 616
Programma-uitgaven	69 092	79 492	- 7 400	72 092
Waarvan juridisch verplicht	49 413	53 513	3 000	56 513
<i>Doelst. 1 Optimaal handelen in Vastgoed</i>				
Anticiperende aankopen en gebiedsgerichte ontwikkeling	10 000	10 000	- 10 000	0
<i>Doelst. 2 Beheer/verkoop Onroerende Zaken</i>				
Onderhoud en beheerskosten	8 779	14 079	0	14 079
Zakelijke lasten	49 413	53 513	3 000	56 513
Overige programma-uitgaven	900	1 900	- 400	1 500
<i>Doelst. 3 Bewaring/vervreemding Roerende Zaken</i>				
Apparaatsuitgaven	25 176	26 180	344	26 524
Ontvangsten	219 138	214 438	- 3 400	211 038
Programma-ontvangsten	218 959	213 259	- 3 400	209 859
<i>Doelst. 1 Optimaal handelen in Vastgoed</i>				
Anticiperende aankopen en gebiedsgerichte ontwikkeling				
<i>Doelst. 2 Beheer/verkoop Onroerende Zaken</i>				
Verkoop onroerende zaken	84 045	71 045	0	71 045
Beheersontvangsten	98 014	98 014	0	98 014
Overige programma-ontvangsten	35 400	42 700	- 3 400	39 300
<i>Doelst. 3 Bewaring/vervreemding Roerende Zaken</i>				
Verkoop roerende zaken	1 500	1 500	0	1 500
Apparaatsontvangsten	179	1 179	0	1 179

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Anticiperende aankopen (- € 10 mln.)

Het budget voor anticiperende aankopen zal dit jaar niet worden uitgeput.

Zakelijke lasten (+ € 3 mln.)

Sinds het RVOB binnen het Rijk centraal loket voor de zakelijke lasten is, worden de zakelijke lasten door departementen doorbelast aan het RVOB: dit leidt tot een stijging.

Plankosten RVOB (- € 0,4 mln.)

Er wordt een onderuitputting voorzien van € 0,4 mln op de plankosten van het RVOB.

Ontvangsten

Overige programma- ontvangsten (– € 3,4 mln.)

Het lukt dit jaar niet om de als gevolg van het centrale loket toegenomen zakelijke lasten door te belasten aan de departementen die het betreffende vastgoed in gebruik hebben.

Artikel 8 Begrotingsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 8 Begrotingsbeleid

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Het budgettaire beleid creëert de randvoorwaarden om maatschappelijke ambities, nu en in de toekomst, te verwezenlijken.	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	22 411	22 573	320	22 893
Uitgaven	22 411	22 573	320	22 893
Programmauitgaven	0	0	0	0
Waarvan juridisch verplicht	0	0	0	0
<i>Doelst. 3 Verminderen regeldruk voor bedrijven</i>				
Vermindering regeldruk	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven	22 411	22 573	320	22 893
Ontvangsten	5 931	5 931	0	5 931
Apparaatsontvangsten	5 931	5 931	0	5 931

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Apparaatsuitgaven (+ € 0,3 mln.)

De apparaatsuitgaven zijn gestegen als gevolg van het uitkeren van de loon- en prijsbijstelling voor 2011.

Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 9 Algemeen

Bedragen x € 1 000

Algemeen	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	149 337	152 512	6 583	159 095
Uitgaven	149 337	152 512	6 583	159 095
Totaal apparaatsuitgaven	149 317	152 492	6 583	159 075
Apparaatsuitgaven	141 717	144 892	6 583	151 475
Uitvoeringskosten omslagstelsel Rijkswagenpark	7 600		0	7 600
Tegoeden WOII	20		0	20
Ontvangsten	15 699	19 157	3 500	22 657
Apparaatsontvangsten	8 099	11 557	3 500	15 057
Omslagstelsel Rijkswagenpark	7 600	7 600	0	7 600

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Apparaatsuitgaven (+ € 6,6 mln.)

De apparaatsuitgaven (en ontvangsten) zijn gestegen als gevolg van het bruto in beeld brengen van de financiële uitgaven en ontvangsten van het project 3F (samenwerking financiële administratie van drie departementen: Financiën, SZW en VWS). Het ministerie van Financiën betaalt de facturen (uitgaven) en verrekent achteraf met SZW en VWS (ontvangsten). Totaal zijn zowel de uitgaven als de ontvangsten met € 3,5 mln. opgehoogd. Daarnaast is er een loon- en prijsbijstelling uitgekeerd voor 2011 van ruim € 3 mln.

Ontvangsten

Apparaatsontvangsten (+ € 3,5 mln.)

De ontvangsten zijn opgehoogd met € 3,5 mln. als gevolg van het bruto verwerken van de financiële gevolgen van het project 3F, zie ook de toelichting onder «apparaatsuitgaven». De ontvangsten voor 3F komen van het ministerie van SZW en het ministerie van VWS.

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 10 Nominaal en onvoorzien

Bedragen x € 1 000

Onvoorzien	Stand begroting t/m ISB 2011 (1)	Stand suppletoire begroting VJN en ISB-EFSF 2011 (2)	Mutaties (+ of –) NJN 2011 (3)	Stand suppletoire begroting NJN 2011 (4)=(2+3)
Verplichtingen	4 130	33 459	- 30 164	3 295
Uitgaven	4 130	33 459	- 30 164	3 295
Onvoorzien	2 444	3 295	0	3 295
Loonbijstelling	0	12 454	- 12 454	0
Prijsbijstelling	1 686	17 710	- 17 710	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Loon- en prijsbijstelling (- € 30,2 mln.)

De mutatie wordt veroorzaakt door het verdelen van de loon- en prijsbijstelling over de organisatie-onderdelen van het ministerie van Financiën. De loon- en prijsbijstelling was tijdelijk geparkeerd op artikel 10.